

Tarih: 06/04/2020

Sayı : 2020/46

**SERMAYE ŞİRKETLERİNİN 2019 HESAP DÖNEMİ GENEL KURULUNDA
NAKİT KÂR DAĞITIMI SINIRLAMASI**

1- Genel Olarak:

Covid-19 virüsünün muhtemel olumsuz etkilerinin kontrol altına alınıp bertaraf edilmesi, sermaye şirketlerinin öz kaynaklarının korunması amacıyla Ticaret Bakanlığı tarafından Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'ne 31.03.2020 tarih ve 50035491-431.04 sayılı yazı gönderilmiştir.

Söz konusu yazı; 28.11.2012 tarihli ve 28481 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan; Anonim Şirketlerin Genel Kurul Toplantılarının Usul ve Esasları ile Bu Toplantılarda Bulunacak Ticaret Bakanlığı Temsilcileri Hakkında Yönetmeliğin 13/5. maddesinde yer alan *“yapılan denetim sonucunda veya herhangi bir sebeple Bakanlıkça, şirket genel kurulunda görüşülmesi istenen konuların gündeme konulması zorunludur”* ifadesine dayanılarak kaleme alınmıştır.

Yazıda özetle; ihtiyatlılık politikası gereği, sermaye şirketlerinin mevcut öz kaynak yapılarının korunmasını teminen kamunun iştiraki olan şirketler hariç olmak üzere, sermaye şirketlerinin, 2019 hesap dönemine ilişkin olarak 2020 yılında ifa edecekleri 2019 Yılına İlişkin Genel Kurul toplantılarında gündeme alınacak “nakit kâr payı dağıtımı” kararlarında,

- Geçmiş yıl kârlarının dağıtımına konu edilmemesi,
- Kâr dağıtım tutarının 2019 yılı dönem net kârının % 25'ini aşmaması,
- Yönetim kuruluna kâr payı avansı dağıtım yetkisi verilmemesi,

bakımından ticaret ve sanayi odaları nezdinde gerekli duyuruların yapılması istenmektedir.

2- Genel Kurul Gündemi:

Yazıda bahsi geçen yönetmeliğin 13. maddesi genel kurulun gündeminin belirlenmesine yönelik düzenlemeleri içermekte olup, maddenin 5. fıkrası ile de Bakanlığa, genel kurulda gündem belirleme yetkisi vermektedir.

Bakanlık bahsi geçen yazı ile bu yetkisini kullanmış olup; sermaye şirketleri 2020 yılında yapacakları 2019 hesap dönemi genel kurulu gündeminde;

- Geçmiş yıl kârlarının dağıtımına konu edilmemesi,
- Kâr dağıtım tutarının 2019 yılı dönem net kârının % 25'ini aşmaması,
- Yönetim kuruluna kâr payı avansı dağıtım yetkisi verilmemesi,

şeklindeki maddelerine yer verilmesi bir zorunluluktur ifadesi yer almaktadır.

Bakanlığın yazısı 31.03.2020 tarihinde TOBB'a gönderilmiş olup, 01.04.2020 tarihinde ise TOBB Genel Sekreterliği tarafından ilgili muhataplara gerekli duyuru yapılmıştır.

Bu nedenle 01.04.2020 tarihinden önce yapılan genel kurul gündemlerinde bakanlıkça açıklanan ifadelerin bulunması söz konusu olmayacağı gibi, genel kurul yenilenmesine de gerek bulunmamaktadır. Ancak 01.04.2020 tarihinden itibaren yapılacak genel kurullarda bahsi geçen konulara gündemde yer verilmesi zorunludur.

2019 dönemi için önerilen % 25'lik kâr dağıtımının, yıl içerisinde yapılan avans kâr dağıtım tutarlarını kapsayıp kapsamadığı konusunda açıklık bulunmamaktadır. Önceki yıl yapılan avans kâr payı ödemelerinin hariç olduğu değerlendirilmektedir.

3- Genel Kurul Kararı:

Bahsi geçen yönetmeliğin 13. maddesi Bakanlığa gündem belirleme yetkisi vermektedir. Ancak bakanlığın söz konusu gündemin karara bağlanmasında herhangi bir etkisi ve rolü bulunmamaktadır.

Anonim şirketler için; Türk Ticaret Kanunu'nun 408/2-d maddesinde "yıllık kâr üzerinde tasarrufa, kâr payları ile kazanç paylarının belirlenmesine dair kararların alınması"; limited şirketler için de Türk Ticaret Kanunu'nun 616/1-e maddesinde "kâr payı hakkında karar verilmesi, kazanç paylarının belirlenmesi." genel kurulun devredilemez görev ve yetkileri arasında sayılmıştır.

Sermaye Piyasası Kurulu tarafından 23.01.2014 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan Kâr Payı Tebliği'nin 4/1. maddesinde de; ortaklıkların, kârlarını genel kurulları tarafından belirlenecek kâr dağıtım politikaları çerçevesinde ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak genel kurul kararıyla dağıtacağı ifade edilmiştir.

Keza aynı Tebliğ'in 7. Maddesinin /1. ve 2. Bentlerinde;

"MADDE 7 – (1) Payları borsada işlem görmeyen ortaklıklar için kâr payı dağıtım oranı, bu Tebliğ hükümleri uyarınca belirlenen bağışlar eklenmiş net dağıtılabilir dönem kârının yüzde yirmisinden az olamaz.

(2) Payları borsada işlem görmeyen ortaklıkların kâr payını tam ve nakden dağıtmaları zorunludur."

Denilmektedir.

Buna öre; bakanlıkça getirilen kâr payı dağıtımına ilişkin gündemin, genel kurul tarafından kabul edilmesi, reddedilmesi ya da alternatif bir kâr dağıtım kararı alınması açısından yasal bir engel bulunmadığı kanaatindeyiz. Kaldı ki Sermaye Piyasası Mevzuatı bakımından "dağıtılması zorunlu kârlar" bulunmaktadır.

4- Yaptırım Uygulaması:

Kâr dağıtımına yönelik genel kurul kararı için doğrudan bir yaptırım uygulaması söz konusu olmayıp, kamu düzenine aykırı işlemler için genel bir yaptırımdan bahsedilebilir. Şöyle ki, TTK'nun;

- 210. maddesinde kamu düzenine aykırı davranan ticaret şirketleri hakkında bakanlıkça bir yıl içerisinde fesih davası açılabilceği,
- 32/3. maddesinde ise tescil edilecek hususların kamu düzenine aykırı olmaması gerektiği,

ifade edilmiştir.

Kamu düzeni genel olarak, bir ÷lkedeki kurum ve kuralların, devletin güvenliğini, kamu hizmetlerinin iyi işlemlerini, bireyler arasındaki ilişkilerde huzuru ve toplumsal barışı, hukuk ve ahlak kurallarına uygunluk ile sağlayan düzen şeklinde tanımlanmaktadır.

Bu kapsamda genel kurulun; işletmenin faaliyetinin devamını etkilemeyecek, çıkar gruplarını (Müşteri, tedarikçi, banka, personel) zor durumda bırakmayacak kâr dağıtım kararlarının, kamu düzenine aykırılık oluşturmayaacağı, fesih davası ve bu yoldaki işlemlerin tescillerinin reddine sebep olmayacağı kanaatindeyiz.

Sonuç olarak; salgın nedeniyle yaşanması muhtemel ekonomik aksaklıklara karşı, ihtiyatlılık davranma adına, bakanlıkça kâr dağıtım kısıtlamasının gündeme getirilmesi, sorumluluk anlayışının bir gereğı olup, dikkate alınması manidar bir uyarıdır.

Saygılarımızla...

VİZYON YMM A.Ş.